

Témata a otázky pro setkání v pracovních skupinkách

Hlásání evangelia a opravdové společenství Božího lidu se navzájem ovlivňují a umožňují, aby se vykreslily základní rysy, které církev coby Boží lid má. Je proto možné za následujícími okruhy otázek vnímat ucelenou představu církve coby putujícího Božího lidu.

Evangelium musí být především sdíleno formou faktických vztahů, které mezi lidmi coby členy Božího lidu jsou. Sem míří první čtyři tematické okruhy, které vystihují základní, bezprostřední strukturu Božího lidu:

Skutečně vytváříme celek lidí, kteří se potkávají? Nasloucháme si?

Mluvíme spolu tak, že řeč je pramenem dorozumění, vysvětlování a řešení situací? Umíme oslavovat společné události, především formou liturgie?

Církev jako Boží lid je nositelkou Kristova poslání, jímž Spasitel přišel uzdravit, povznést a naplnit život lidí i celého stvoření. Evangelium je Božím lidem přijímáno tak, že zpětně církvi a jejímu poslání dodává stále novou dynamičnost. Další tematické okruhy se nás proto dotazují, jestli jsme si poslání církve vědomi do té míry, že formou dialogu uvnitř církve, s ostatními křesťany i všemi lidmi dobré vůle se tohoto poslání Božího Syna spoluúčastníme?

Boží lid, který žije Kristovým posláním, má též své vlastní nástroje, jimiž se udržuje a rozvíjí. Udržovat a rozvíjet celek Božího lidu vyžaduje především dobře pojatou spoluúčasť všech na tomto celku, zralou míru spoluzodpovědnosti všech pokřtěných a dobře vykonávanou službu autority v církvi.

Poslední tři tematické okruhy se proto dotazují na stav chápání autority v Božím lidu, formy spoluúčasti na ní, na schopnost rozlišovat a rozhodovat v životě Božího lidu a na stav soustavnější formace k synodalitě v rámci života církevních obcí, místních církví i církve universální.

Na ucelenou představu o církvi coby putujícím Božím lidu se můžeme dotazovat způsobem, jak to činí synoda:

Synodální církev při hlásání evangelia „putuje společně“. Jak se toto „společné putování“ aktuálně realizuje ve vaší místní církvi? K jakým krokům nás vybízí Duch Svatý, aby toto společně putování bylo intenzivnější? (Přípravný dokument, 26)

Při hledání odpovědi na tuto základní otázku jsou nám nabídnuta následující konkrétnější témata k uvažování, sdílení a rozlišování v pracovních skupinách. Vaše vzájemné promlouvání a naslouchání ve skupince se nemusí omezovat pouze na tyto otázky. Ze zvolených témat si vyberte pouze jedno téma, na které bude zaměřena práce ve skupinkách.

1. NA SPOLEČNÉ CESTĚ: V církvi a ve společnosti jdeme jeden vedle druhého po stejné cestě.

Jsem křesťanem pro sebe, anebo s druhými?

- Jak si k sobě navzájem v našem společenství můžeme být blíže?
- Usiluji ve společenství o jednotu, anebo podporuji v církvi spíše mentalitu polarizace, rozdělení, „sektářství“?
- Co/kdo mi vyvstane na mysli, když se řekne „církev“? A co farnost/„místní církev“?
- Může se někdo v našem místním společenství církve cítit, že není součástí farnosti/místní církve? A proč je ponechán na okraji?
- Jakou představu mám o místní církvi, tj. o naší farnosti – co mi tam chybí, co hodnotím pozitivně-negativně? Možná, jaký je můj „sen o Církvi“?

2. NASLOUCHAT: Naslouchání je první krok, ale vyžaduje otevřenou mysl a otevřené srdce, bez předsudků.

- Může k nám Bůh promlouvat i skrze druhé lidi, nebo konkrétněji takové, jejichž hlasy ignorujeme?
- Jaká je váha slova každého člověka (mladý člověk, žena, muž, laik, zasvěcené osoby, kněz) v našem místním společenství?
- Existují mezi námi předsudky ohledně toho, kdo „má právo mluvit“ nebo „komu se má naslouchat“?
- Co komplikuje naše naslouchání druhým v našem místním společenství?
- Zajímáme se o názory těch, kdo se jakýmkoliv způsobem ocitli na „periferii“ našeho zájmu?
- K čem nás může pohnout obraz Ježíše v evangeliích, zvláště tam, kde se On stává blízkým a pozorným vůči všem „vyloučeným“?
- Nasloucháme byt' i kritickým názorům o církvi od lidí, kteří nejsou křesťany nebo z jakéhokoliv důvodu se od církve distancovali?
- Jaký prostor je poskytnut v naší místní církvi minoritám, zvláště lidem zažívajícím chudobu, sociální vyloučení?
- Umím druhému naslouchat bez předsudků a bez připravování si vlastních obranných strategií/odpovědí?
- Jsem otevřený pro jiný názor a zkušenosti a jsem ochotný rozšířit svůj pohled na věc?

3. UJMOUT SE SLOVA: Všichni jsou vybízeni, aby mluvili odvážně a otevřeně, tedy svobodně, pravdivě a s láskou.

- Jakou máme zkušenost se „svobodným, odvážným a otevřeným mluvením“ v našem společenství farnosti?
- Jaké podmínky si pro takovéto svobodné, otevřené a odvážné mluvení představuji?
- Brání mi něco, abych v církvi pokorně, ale s odvahou a otevřeně vyslovil svůj názor?
- Vnucuji své názory a přesvědčení druhým?
- Kdo promlouvá jménem našeho církevního společenství?

- Nejsou v našich představách o životě uvnitř farnosti (kněz vs. farníci a naopak!) určité negativní předsudky? V případě, že ano, čím jsou způsobeny a jak by bylo možno je překonat?
- Vytváří se ve vašich farnostech podmínky pro vzájemné setkání (pravidelná setkávání jednotlivých skupin farníků, atd.)?
- Vystupují členové farní pastorační rady na základě svého názoru/hlasu, nebo jako představitelé určité skupiny farníků, jejichž názor vnáší do diskuze?
- Vstupuje naše společenství do kontaktu s hromadnými sdělovacími prostředky?

4. SLAVIT: „Společné putování“ je možné pouze tehdy, pokud vychází ze společného naslouchání Božímu slovu a slavení eucharistie.

- Jaké místo má v mém prožívání života s Bohem liturgie, zvláště nedělní bohoslužba?
- Vnímám liturgické slavení především jako úkon své osobní zbožnosti, anebo jako projev života celého Božího lidu?
- Jaké formy liturgického slavení a společné modlitby upřednostňujeme v našem společenství, a proč (mše svatá, adorace, pobožnosti...)?
- Jaké služby jsou rozvinuty v liturgickém slavení naší farnosti? Jaké by mohly být rozvinuty tak, aby byla liturgie odrazem rozmanitosti služeb a charismat křesťanů?
- Jaké kroky děláme k zapojení nově příchozích do naší farnosti tak, aby se cítili být přijati?
- Jak je prožívána svátost křtu tak, aby vyjadřovala přijetí do společenství farnosti?
- Co dělám pro to, abych více poznával ty, kteří spolu se mnou slaví bohoslužbu?
- Přemýšlíme v naší farnosti o nových formách aktivního zapojení všech do liturgie?
- Prožíváme modlitbu přímluv ve mši svaté tak, aby jednotlivé prosby odrážely aktuální potřeby místního společenství?

5. SPOLUZODPOVĚDNOST ZA MISIJNÍ POSLÁNÍ: Synodalita slouží misijnímu poslání církve; všichni členové jsou voláni k tomu, aby se na něm podíleli.

- Co znamená pro můj život, že každý pokřtěný je zároveň poslaný – tj. misionář?
- Jsme skutečně misijním společenstvím, církví pro druhé, anebo do sebe uzavřenou skupinou? V čem konkrétně se projevuje naše společenství jakožto misijní?
- Co si představuji pod pojmem misie, jestliže nejde pouze o „misionáře“ vycházející do jiných zemí a kontinentů? Jak může souviset s životem našeho konkrétního společenství?
- Jaké misijní/evangelizační aktivity jsou v našem společenství rozvinuty? A jaké by mohly být nově rozvinuty?

- Je možno čerpat v životě našeho církevního společenství sílu pro naši službu ve společnosti? Je podporována zodpovědnost za politický život, vzdělávání, prosazování sociální spravedlnosti, péče o životní prostředí?
- Jak se snažíme tvořit vztahy a spolupráci s místní samosprávou? Snažíme se nabízet své služby ve prospěch všech lidí žijících v naší farnosti?
- Jaké mohou být naše osobní vnitřní překážky pro hlásání/evangelizaci (ostych, neznalost, nezáměr, malá osobní motivace)?
- Evangelizační/misijní dílo předpokládá osobní hlubokou konverzi: mám osobní zkušenost s Bohem, která mi tuto cestu otevřela?
- Co pro nás může znamenat evangelizace jako „metoda postupných kroků“, začínajících u kulturních, sportovních (pre-evangelizačních) aktivit? Aktivity směřované na jednotlivé skupiny (muži, ženy, mládež)?
- Misijní poslání je stálým podnětem k tomu, abychom neustrnuli v průměrnosti ale stále rostli na naší cestě s Bohem/k Bohu. Co mi toto říká pro život naší farnosti/mně osobně?

6. VÉST DIALOG V CÍRKVI A VE SPOLEČNOSTI:

Dialog si žádá vytrvalost a trpělivost, ale umožňuje také vzájemné porozumění.

- Dialog není jen prostým „mluvením dvou“ nebo více lidí. Ale snahou vžít se do jejich situace, přijmout jejich úhel pohledu. Daří se nám takto postupovat při komunikaci v našem církevním společenství?
- Jaké platformy/struktury pro dialog jsou ve vaší farnosti vybudovány?
- Jaká je spolupráce a soužití mezi různými skupinami a hnutími ve farnosti? Jak vnímáme členy jiných hnutí a společenství (nezáměr, opovrhování nebo příležitost k obohacení)?
- Rozvíjíme spolupráci – a tedy vzájemné obohacení – na mezifarní úrovni? Na úrovni děkanátu? S řeholními společenstvími v naší oblasti?
- Jakou zkušenost máme s řešením konfliktů a obtížných situací?
- Jak uskutečňuje naše místní církve dialog s (a jak se učí od) dalších oblastí společnosti: světa politiky, ekonomie, kultury, světské společnosti a od chudých lidí?
- Usilujeme o dialog s těmi, kdo žijí mimo „naše“ církevní společenství (příslušníci jiných náboženství, lidé bez náboženského vyznání...)?

7. S JINÝMI KŘESŤANSKÝMI DENOMINACEMI:

Dialog mezi křesťany různých vyznání, vzájemně spojených jedním křtem, má na synodální cestě zvláštní místo.

- Snažíme se aktivně tvořit vztahy s jinými křesťanskými církvemi, které žijí na území naší farnosti, s nimiž nás pojí jedna víra v Ježíše Krista, anebo převládá lhostejnost a nezáměr?

- K čemu tato spolupráce a naslouchání si mezi křesťanskými církvemi dosud u nás vedlo?
- Jaké jsou překážky, předsudky, které brání uzdravení vztahů a intenzivnější spolupráci? Jsou opravdu tak závažné, nebo jsou takové pouze v naší mysli?
- Jaké konkrétní formy ekumenické spolupráce a soužití se u nás ve farnosti rozvíjejí?
- Co vnímáme jako zraňující v našich vztazích?
- Modlíme se pravidelně za ostatní křesťany, kteří žijí v naší farnosti?
- Uskutečňují se u nás ve farnosti ekumenické bohoslužby či jiné formy spolupráce?

8. AUTORITA A SPOLUÚČAST: Synodální církev je církví participující a spoluodpovědnou.

- Naslouchá kněz ve vaší farnosti názorům všech?
- Cítím se být pokládán za plnohodnotného člena našeho společenství a mám vůbec zájem jím být?
- Co mi říkají slova „spoluzodpovědnost v církvi“?
- Jakým způsobem se stanovují ve farnosti pastorační priority?
- Jakou zkušenost dosud ve své farnosti máte s týmovou prací, která se projevuje jako společné hledání priorit a rozdělování spoluzodpovědnosti?
- Jakou povahu má ve vaší farnosti farní pastorační rada? Existuje? Naslouchá kněz ostatním členům pastorační rady? Jsou rozhodnutí této rady výsledkem společné práce? Je při rozhodování dbáno na názor většiny členů rady (tj. má podobu rozhodujícího hlasu)?
- Máte již zkušenost se synodalitou na úrovni vlastní farnosti? Např. formou „farního sněmu“, dotazníků/naslouchání při vytyčování pastoračních priorit?
- Jsou kněží (bohoslovci, tj. budoucí kněží) dostatečně formováni pro týmovou spolupráci a k naslouchání všem?
- Jaké jsou vaše představy/očekávání o působení a poslání pastorační rady farnosti?
- Co pomáhá našemu růstu ve vědomí spoluzodpovědnosti v církvi?

9. ROZLIŠOVAT A ROZHODOVAT: V synodálním duchu činíme rozhodnutí na základě rozlišování toho, co Duch Svatý říká prostřednictvím celého našeho společenství.

- Co rozumím pod pojmem „společné rozlišování“? K jakému postoji nás to může vést v naší farnosti?
- Je kladen důraz na rozlišování v důležitých momentech např. také při společné modlitbě, liturgii, při využívání charismat, přítomných ve společenství?

- Mají možnost všichni členové vašeho církevního společenství podílet se na rozhodování? Co by jim k tomu mohlo pomoci? Co jim k tomu může bránit?
- Co bychom mohli v našem společenství udělat lépe pro společné duchovní rozlišování (jaká metoda formace)?
- Máte zkušenost se ztrátou důvěry v kněze ve vaší farnosti? Čím by tomu šlo předejít?
- Co by mohlo napomoci k lepší transparentnosti života vaší farnosti?
- Využíváme dosavadních nástrojů, které máme k dispozici (pastorační, ekonomická rada), pro zmapování situace ve farnosti?
- Jsme ochotní měnit zvyky a zažitá schémata na základě toho, co jsme ve společném rozlišování objevili jako nový podnět Ducha Svatého? Nelpíme raději na tom, aby bylo zachováno to, co se „odjakživa“ dělalo?
- Dochází k rozhodování ve vaší farnosti po příležitostech ke konzultaci, k naslouchání a výměně názorů?

10. FORMOVAT SE V DUCHU SYNODALITY: Synodalita s sebou nese vnímavost pro změnu, formaci a neustálé učení se.

- Co pro mě znamená, že Duch svatý může a chce promlouvat skrze mé promlouvání a jednání v naší farnosti?
- Měli jste dosud zkušenost s formací ke „společnému putování“? Dochází ve vaší farnosti k diskuzi o tom, co by to mohlo znamenat pro proměnu chodu farnosti?
- Co by nám pomohlo, abychom si uvědomili vlastní sounáležitost s naším církevním společenstvím?
- Je možné (a jak) napomáhat k formaci ve spoluzodpovědnosti již dětem a mladistvým?
- Jakým způsobem je začleněna formace k synodalitě v rámci přípravy na iniciační svátosti (křest, biřmování, eucharistie)?
- Čím bych mohl osobně obohatit život našeho společenství?